

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 21 lutego 2019 r.

Poz. 2404

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU M.ST. WARSZAWY ZA 2018 ROK.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku m.st. Warszawy, została powołana zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy nr 844/2015 w dniu 11 czerwca 2015 r. z późniejszymi zmianami.

W dniu 23 lutego 2018 r., odbyło się posiedzenie Komisji, w składzie:

- Hanna Gronkiewicz-Waltz – Prezydent m.st. Warszawy, Przewodnicząca Komisji,
- Ewa Gawor – Dyrektor Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu m.st. Warszawy, członek Komisji,
- Włodzimierz Pietroń – Zastępca Komendanta Stołecznego Policji (w zastępstwie za podinsp. Tomasza Szymańskiego – Zastępcę Komendanta Stołecznego Policji, członka Komisji),
- nadkom. Agnieszka Gajewska-Kosim – Naczelnik Wydziału Prewencji KSP, członek Komisji,
- dr hab. Tomasz Aleksandrowicz, członek Komisji,
- Cezary Jurkiewicz – Radny m.st. Warszawy, członek Komisji,
- Paweł Blachowski – Prokurator Okręgowy w Warszawie,
- Dariusz Winiarek – Zastępca Prokuratora Okręgowego Warszawa-Praga,
- bryg. Leszek Smuniewski – Komendant Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy,
- Zbigniew Leszczyński – Komendant Straży Miejskiej m.st. Warszawy,
- Mirosław Szymanek – Zastępca Dyrektora Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu m.st. Warszawy,
- przedstawiciele Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego: Marek Szymański i Sławomir Bartosiewicz.

Porządek obrad:

1. Ocena stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie m.st. Warszawy w 2017 r. z uwzględnieniem ważnych wydarzeń minionego roku. Zgromadzenia publiczne organizowane w Warszawie - prezentacja.
2. Omówienie najważniejszych wyzwań oraz zadań w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego jakie stoją przed Komendą Stołeczną Policji w 2018 r. (zmiany kadrowe, wakaty, niewykorzystane środki finansowe, itp.)
3. Dyskusja, postulaty, wnioski.

Obrady otworzyła Przewodnicząca Komisji – Prezydent Hanna Gronkiewicz-Waltz, która wprowadziła w zakres tematyczny obrad, po czym dalsze prowadzenie przekazała Dyrektorowi Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu m.st. Warszawy, Ewie Gawor.

W pierwszej kolejności Dyrektor Biura zapoznała zebranych z informacją o dynamice przestępstw i wykrywalności. Wynika z niej, że w 2017 r. nastąpił spadek ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych o 5,8% (z 49 926 do 47 021), w tym przestępstw kryminalnych o 4,3% (z 38 214 do 36 569).

Spadek przestępstw odnotowano w kategorii: przestępstwa na tle rasowym, etnicznym, wyznaniowym lub homofobicznym (o 27,4%), kradzież cudzej rzeczy (o 10%), kradzież z włamaniem (o 10,9%), bójka i pobicie (o 9,4%), kradzież i kradzież poprzez włamanie do samochodu (8,1%).

Wzrost dynamiki odnotowano w kategorii: zgwałcenia – 22 czyny w 2016 r., 25 w 2017 r. (o 22,1%) oraz zabójstwa – 68 czynów w 2016 r., 83 w 2017 r. (o 13,6%).

Zdaniem Dyrektora Ewy Gawor pozytywnie należy odczytywać wyniki statystyczne dotyczące przestępstw najbardziej uciążliwych społecznie, tj.: bójka lub pobicie, kradzież z włamaniem oraz kradzież cudzej rzeczy, negatywnie zaś dane dotyczące zabójstw i zgwałceń.

Odnosząc się porównawczo do poziomu przestępczości w innych miastach wojewódzkich stwierdziła, że w Warszawie w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców jest on niższy niż w Krakowie, Katowicach, Wrocławiu, Poznaniu, czy Opolu i nieznacznie większy niż w Szczecinie, Gdańsku i Kielcach.

Od wielu lat samorząd m.st. Warszawy wspiera finansowo stołeczną Policję (za pośrednictwem Funduszu Wsparcia Policji). W 2017 r. przyznano środki finansowe w wysokości 7 748 400 zł, z czego KSP wykorzystała 5 990 898,17 zł (77,31%), zaś nie zdołała wykorzystać 1 757 501,83 zł.

W poszczególnych pozycjach wyglądało to następująco:

- koszty adaptacji zawodowej policjantów w służbie przygotowawczej w OPP:

900 000,00 zł – wydatkowano 900 000,00 zł (100%),

- 25 000 służb ponadnormatywnych Policji:

5 000 000,00 zł – wydatkowano 4 065 200,00 zł (81,3%),

- nagrody dla policjantów:

800 000,00 zł – wydatkowano 84 800,00 zł (10,6%),

- utrzymanie 20 koni służbowych:

500 000,00 zł – wydatkowano 402 288,62 (80,46%),

- zakup sprzętu specjalistycznego:

377 400,00 zł - wydatkowano 375 664,01 zł (99,54%),

- wydatki majątkowe:

171 000,00 zł wydatkowano 162 945,54 zł (95,29%).

Kolejnym obszarem, który poruszyła Dyrektor Ewa Gawor była działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy.

W 2017 r. Komenda Miejska PSP w Warszawie podjęła 17 541 działań (17 609 w 2016 r.), w tym w interwencje dotyczące pożarów.

Najczęstszymi przyczynami pożarów było: podpalenie (1785), nieostrożność dorosłych przy posługiwaniu się otwartym ogniem (564), wady urządzeń i instalacji elektrycznych (271) oraz wady środków transportu (170).

Do najczęstszych przyczyn miejscowych zagrożeń należą huragany, silne wiatry (2329), niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu (996) oraz gwałtowne opady atmosferyczne (266).

Na tę służbę samorząd m.st. Warszawy także przeznaczają środki finansowe. W 2017 r. przeznaczono blisko 4 000 000 zł. Na wydatki bieżące 2 000 000 zł, prace budowlane 1 162 920 zł oraz wydatki inwestycyjne 800 000 zł. Jednak KM PSP wykorzystała tylko ponad połowę z tej puli, czyli 2 243 312 zł.

Następnie omówiła dane statystyczne dotyczące zakresu zadań realizowanych przez Straż Miejską m.st. Warszawy.

W 2017 r. przyjęto 566 tys. zgłoszeń dotyczących zagrożeń lub nieprawidłowości występujących na terenie Warszawy (wzrost o 36 196), w tym 424 tys. zgłoszeń pochodziło od mieszkańców. W 2016 r. było ich 367 tys. Jest to wzrost o 56 385 w skali roku.

W zakresie w ruchu drogowego Straż Miejska m.st. Warszawy wszczęła 232 381 procedur zmierzających do ukarania kierujących pojazdami pod ich nieobecność, wystawiła 118 042 mandatów karnych i sporządziła 30 616 wniosków o ukaranie do sądów. Ponadto, 17 934 pojazdów zostało odholowanych na parking strzeżony, założono 2 344 blokad na koła i wystawiono 10 889 mandatów za parkowanie na terenie zieleni.

Kolejnym tematem było omówienie znaczenia (dla zarządzania miastem) miejskiego systemu monitoringu wizyjnego. W jego skład wchodzi kamery obsługiwane przez Zakład Obsługi Systemu Monitoringu (398 kamer zintegrowanych w miejskiej sieci monitoringu), 7262 kamery w autobusach miejskich, 2454 kamery w wagonach tramwajowych, 1800 kamer w pociągach Metra i 1090 monitorujących Metro Warszawskie, a także 752 kamery w składach Szybkiej Kolei Miejskiej oraz 108 kamer należących do Zarządu Dróg Miejskich (pracują w Zintegrowanym Systemie Zarządzania Ruchem). Do kamer zamontowanych poza środkami transportowymi istnieje także bezpośredni dostęp z pozycji Centrum Bezpieczeństwa m.st. Warszawy.

W 2017 r. operatorzy ZOSM ujawnili blisko 9 000 przestępstw i wykroczeń, przekazując informacje do: Policji (4484) Straży Miejskiej (4465) oraz innych służb (240).

Dużo uwagi poświęciła Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Warszawie (CPR), które jest jedynym w kraju ośrodkiem zorganizowanym poza strukturami MSWiA i prowadzonym przez samorząd. W 2017 r. 65 operatorów CPR przy Młynarskiej przyjęło 1 063 438 połączeń, z czego 292 328 przekazano służbom - w największej liczbie do Policji (56%), a w następnej kolejności do Pogotowia Ratunkowego (41%) i Straży Pożarnej (0,04%). Operatorzy przyjmują około 2,9 tysiąca połączeń na dobę, najwięcej zgłoszeń wpływa między godz. 15 a 19. Średni czas oczekiwania na połączenie telefoniczne z operatorem wynosi 8 sekund.

W swoim wystąpieniu podkreśliła, że przy ocenie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego, liczą się nie tylko statystyki poszczególnych służb, ale duże znaczenie ma także poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Od 2003 r. prowadzone są badania w ramach tzw. „Barometru Warszawskiego”, na losowo wybranej, reprezentatywnej grupie mieszkańców stolicy. Ankieterzy przeprowadzają bezpośrednie wywiady (face-to-face) w domu respondenta.

W badaniu z listopada 2017 r., na pytanie „Czy czuje się Pan(i) bezpiecznie spacerując w swojej okolicy po zmroku?” 89% badanych wypowiedziało się twierdząco. Z kolei na pytanie „Jak – ogólnie rzecz ujmując - ocenia Pan/Pani bezpieczeństwo w mieście?” 88% mieszkańców Warszawy wskazało odpowiedź „dobrze”. Taki sam pogląd w 2010 r. deklarowało tylko 49% warszawiaków, co oznacza wzrost o 39 punktów procentowych w ciągu 7 lat.

Innym elementem, odnoszącym się do kwestii bezpieczeństwa w Warszawie, jest raport przygotowany czerwcem 2017 r. przez Fundację im. Roberta Schumana, Fundację Konrada Adenauera w Polsce oraz Polityka Insight „Europolis. Miasto bezpieczne i otwarte”. Warszawa zajęła w nim pierwsze miejsce spośród 66 polskich miast. W rankingu oceniano bezpieczeństwo publiczne, otwartość na innych (w tym przyjmowanie pracowników z innych krajów) oraz poczucie bezpieczeństwa indywidualnego, komunikacyjnego i społeczno-ekonomicznego.

Osobną część wystąpienia Dyrektor Ewy Gawor poświęcona była zgromadzeniom organizowanym w Warszawie. W 2017 r. odbyło się 2967 zgromadzeń, o 101 więcej niż rok wcześniej i ponad 3 razy więcej niż w 2015 r (924).

W związku z nowelizacją ustawy o zgromadzeniach, od kwietnia 2017 r. w obiegu prawnym pojawił się nowy rodzaj zgromadzeń – zgromadzenie cykliczne. Ich wprowadzenie i decyzje podejmowane odnośnie ich zabezpieczeń, jak i stanowisko Wojewody Mazowieckiego dotyczące zgromadzeń zgłoszonych przez inne osoby w trybie uproszczonym, powodują poważne i niepotrzebne utrudnienia. Postępowanie uproszczone charakteryzuje się tym, że jego organizatorem może być wyłącznie osoba fizyczna, a zawiadomienie o zamiarze zwołania zgromadzenia zgłasza się nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 2 dni przed planowaną datą. Takie zgromadzenie można przeprowadzić pod warunkiem, że nie będzie powodować utrudnień w ruchu drogowym, a w szczególności powodować zmian w jego organizacji. Urząd miasta nie wydaje zgody na zgromadzenie, tylko je rejestruje, nie mając żadnych dodatkowych uprawnień (szczególnie wobec zwoływanych

w trybie uproszczonym. W tym miejscu przytoczyła stanowisko Wojewody Mazowieckiego odnośnie zgromadzenia, z którego wynika, że jeżeli odbywają się w pobliżu zgromadzenia cyklicznego (miesięcznic) powinny być zakazywane przez stołeczny samorząd. Zrealizowanie takich oczekiwań oznaczałoby, że Prezydent m.st. Warszawy podejmowałby działania niezgodne z prawem.

Zwróciła również uwagę, że Wojewoda Mazowiecki wydając zarządzenia zastępcze zakazujące zgromadzeń, narusza terminy uniemożliwiające wykorzystanie przez organizatorów drogi odwoławczej. Zarządzenia są wydawane na kilka godzin przed rozpoczęciem zgromadzenia, w dni wolne od pracy albo nawet w czasie ich trwania, czego nie dopuszcza ustawa. Sąd rozpatruje wszystkie odwołania po terminie ich przeprowadzenia, a zarządzenia zastępcze są permanentnie uchylane po złożonych odwołaniach organizatorów.

Z 21 postanowień Sądu Okręgowego i Apelacyjnego w takich sprawach wynika, że:

- brak jest podstaw do zakazania zgromadzenia zgłoszonego w trybie uproszczonym przez jakikolwiek organ,
- zarządzenia zastępcze Wojewody Mazowieckiego są uchylane, a jego odwołania odrzucane,
- Wojewoda wydając zarządzenie zastępcze na kilka godzin przed planowanym zgromadzeniem dopuszcza się rażącego naruszenia ustawy Prawo o zgromadzeniach.

Tylko w dwóch postanowieniach Sądu Okręgowego wskazano, że Wojewoda ma prawo do wydania zarządzenia zastępczego o zakazie zgromadzenia zwołanego w trybie uproszczonym - z dnia 14 sierpnia 2017 r. oraz z dnia 14 września 2017 r.

Jednak w drugim postanowieniu podkreślono, że Wojewoda Mazowiecki dopuścił się rażącego naruszenia przepisów prawa zakazując zgromadzenia w dniu jego przeprowadzenia - pozbawił organizatora możliwości uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia sądowego i ewentualnej możliwości przeprowadzenia zgromadzenia. Dlatego Wojewoda nigdy nie powołuje się na ten wyrok.

Oba rozstrzygnięcia zapadły w sytuacji, gdy Sąd Apelacyjny, w wyniku odwołań Wojewody uchylił postanowienia Sądu Okręgowego o umorzeniu postępowania jako bezprzedmiotowego (po terminie zgromadzenia) i cofnął sprawy do ponownego rozpoznania w Sądzie Okręgowym. Od tamtego czasu zapadło 12 postanowień uchylających zarządzenia zastępcze Wojewody od jesieni ubiegłego roku tożsamyh w swej treści.

Wojewoda Mazowiecki mając świadomość przegranej w sądzie, co miesiąc wydawał zarządzenia zastępcze zakazujące przeprowadzenia zgromadzenia na kilka godzin przed ich rozpoczęciem lub wręcz w trakcie ich trwania, faktycznie dokonuje ich rozwiązania – realizuje w ten sposób działanie bezprawne. Policja uniemożliwia przeprowadzenie zgromadzenia inne, oprócz tzw. miesięcznic, powołując się na zarządzenia Wojewody, mając świadomość, że zarządzenia te zostaną następnego dnia uchylone przez sąd, jako wydane bez żadnej podstawy prawnej.

Wskazała też na problemy związane ze zgromadzeniami, podczas których uczestnicy, zdaniem organu gminy, mogą naruszać porządek prawny. W szczególności wątpliwości organu dotyczą następujących kwestii:

- na jakiej podstawie i w oparciu o jakie przepisy, w świetle obecnych rozstrzygnięć sądowych, przedstawiciel organu gminy ma dokonywać oceny, które działania organizatora lub uczestników zgromadzenia stanowią naruszenie art. 256 § 1 Kodeksu Karnego (publiczne propagowanie faszystowskiego lub innego totalitarnego ustroju, nawoływanie do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych)?
- jak postąpić, gdy Policja, jako organ odpowiedzialny za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku oraz przestrzeganie przepisów prawa, nie podejmuje czynności wobec uczestników zgromadzeń naruszających prawo, a obecni na miejscu funkcjonariusze nie dostrzegają w tych działaniach znamion czynu zabronionego?
- czy przedstawiciel organu gminy jest upoważniony, by podważać ocenę funkcjonariuszy Policji obecnych na miejscu zgromadzenia i w jaki sposób, wobec takiej postawy Policji, udowodnić przed sądem, że decyzja polegająca na rozwiązaniu zgromadzenia, była prawnie konieczna?
- jaki efekt osiągnie się poprzez rozwiązanie zgromadzenia, w którym uczestniczy kilkadziesiąt tysięcy osób, wobec sytuacji, w której osoby te nie rozejdą się i kontynuować będą zgromadzenie oraz przemarsz, przy biernej postawie lub wręcz w asyście Policji?
- czy za potencjalne naruszenie przepisów prawa przez uczestników zgromadzenia powinny odpowiadać wyłącznie osoby, które dokonują tych czynów, czy należy traktować zgromadzenie jako całość?

Na zakończenie swojego wystąpienia Dyrektor Ewa Gawor zwróciła się do Włodzimierza Pietronia, Zastępcy Komendanta Stołecznego Policji, informując go, że funkcjonariusze Policji kierowani do pracy w Sztapie Centrum Bezpieczeństwa m.st. Warszawy, w związku z różnego rodzaju wydarzeniami na terenie miasta, notorycznie stawiają się bez środków łączności (radiotelefonu). Taka sytuacja miała miejsce również podczas najważniejszych w Warszawie ubiegłorocznych wydarzeń, np. w czasie wizyty w Warszawie Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Donalda Trumpa, czy w czasie trwania zgromadzeń w dniu 11 listopada 2017 r. Brak kontaktu policjanta z Komendą Stołeczną Policji wydłuża znacząco proces przekazywania informacji np. co do samej możliwości przywrócenia ruchu drogowego po przejściu zgromadzenia.

Problem ten wielokrotnie sygnalizowany był Komendantowi Stołecznemu Policji, zarówno pisemnie, jak i na odprawach organizowanych w Komendzie Stołecznej Policji. W związku z ignorowaniem tych apeli, doszło do sytuacji, w której funkcjonariusz Policji został wyproszony z pomieszczenia sztabowego i nie brał udziału w pracach zespołu.

Następnie głos zabrał Włodzimierz Pietroń, Zastępca Komendanta Stołecznego Policji. Potwierdził przedstawioną dobrą sytuację Warszawy pod względem statystyk przestępczości. Zapewnił również, że w bieżącym roku środki przeznaczone przez m.st. Warszawa na Fundusz Wsparcia Policji będą wykorzystane w 100%.

Prezydent Hanna Gronkiewicz-Waltz podkreśliła, że przez ostatnie 12 lat Warszawa przeznaczyła na stołeczną Policję 159 mln zł. Pieniądze te zostały przeznaczone między innymi na służby ponadnormatywne zakup sprzętu specjalistycznego oraz zakup blisko 400 radiowozów.

Dyrektor Ewa Gawor zwróciła również uwagę, na nieprawidłową drogę wnioskowania przez Komendy Rejonowe Policji o zakup radiowozów. Burmistrzowie dostają bowiem pisma z KRP z prośbą o zakup radiowozów. Zgodnie z procedurą Komendant Stołeczny Policji może wystąpić z takim wnioskiem do Ratusza, a decyzję może podjąć wyłącznie Rada Miasta.

W odpowiedzi Zastępca Komendanta Stołecznego Policji poinformował, że stosowne pismo zostało już wystosowane przez KSP i Komendy Rejonowe Policji wiedzą, jaka jest prawidłowa ścieżka wnioskowania o zakup pojazdów służbowych. Zapewnił też, że policjanci uczestniczący w sztabach będą wyposażeni w radiostacje.

Następnie zabrał głos Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy bryg. Leszek Smuniewski, który przypomniał, że PSP prowadzi nie tylko działalność przeciwpożarową. Wskazał na coraz większą rolę Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Chemicznego i Ekologicznego oraz realizowanych działań profilaktycznych. Wy tłumaczył również, że przyczyną fałszywych alarmów nie były wyłącznie „złośliwe” zgłoszenia telefoniczne, lecz awarie automatycznych systemów alarmowych montowanych w obiektach użyteczności publicznej generujące alarmy.

Poinformował również, że PSP planuje budowę nowej siedziby dla Jednostki Gaśniczo-Ratowniczej. Prowadzone są już rozmowy dotyczące pozyskania gruntów w gminie Celestynów. Ponadto, planowane są zakupy nowych pojazdów, w tym 10 przy wsparciu finansowym m.st. Warszawy.

Prezydent Hanna Gronkiewicz-Waltz podkreśliła, że jest usatysfakcjonowana pracą strażaków z PSP, w zakresie m.in. działań usuwania skutków wypadków drogowych.

Komendant Straży Miejskiej m.st. Warszawy Zbigniew Leszczyński omówił działania profilaktyczne i pomocowe podejmowane przez Straż Miejską, takie jak szkolenia dla kobiet „Bezpieczna Warszawianka”, zajęcia edukacyjne dla seniorów i uczniów, działania wobec osób bezdomnych, itp.

Poinformował również, że w ramach projektu „Uliczny Patrol Medyczny”, wspólnej inicjatywy Straży Miejskiej m.st. Warszawy, Caritas Polska oraz Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Lekarze Nadziei, specjalnie oznakowany samochód Straży Miejskiej z ratownikami, wyposażony w sprzęt i środki medyczne, objeżdża miejsca przebywania bezdomnych oraz ulice Warszawy. Ratownicy udzielają bezdomnym fachowych porad, a także informują o możliwościach podjęcia terapii w przypadku uzależnień i wychodzenia z bezdomności. Udzielają także doraźnej pomocy medycznej, kierując lub zawożąc potrzebujących do szpitala lub Przychodni Lekarze Nadziei.

W dalszej części dyskusji dr hab. Tomasz Aleksandrowicz poruszył temat współpracy służb specjalnych takich jak ABW oraz przekazywania informacji dotyczących zagrożeń terrorystycznych stołecznemu samorządowi. W odpowiedzi Dyrektor Ewa Gawor wskazała, że w zakresie terroryzmu Urząd m.st. Warszawy współpracuje

z Komendą Stołeczną Policji i Colegium Civitas, nie otrzymuje jednak żadnej pomocnej informacji z Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Podsumowanie:

Po dyskusji i wyczerpaniu tematów przewidzianych w agendzie, Prezydent Hanna Gronkiewicz-Waltz podziękowała uczestnikom za aktywny udział i zamknęła posiedzenie.

Zgodnie z art. 38a pkt 9 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 995, 1000, 1349, 1432) kadencja Komisji Bezpieczeństwa i Porządku m.st. Warszawy trwa 3 lata. W czerwcu 2018 roku zakończyła swoją pracę.

Nowa komisja zostanie powołana na początku 2019 r.

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy:

Rafał Trzaskowski